

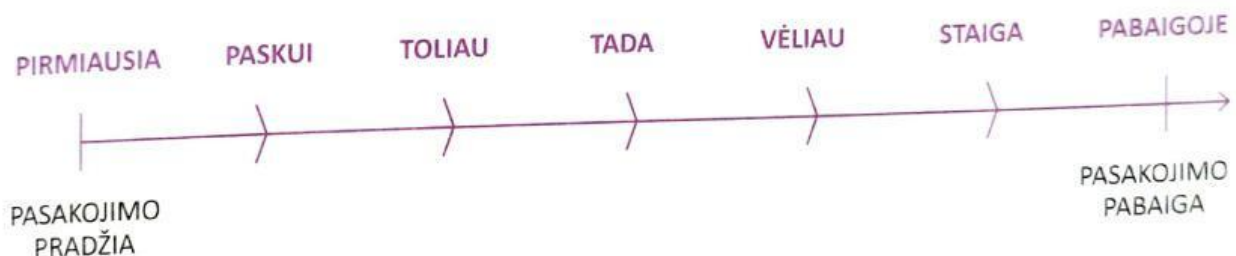
Laiko juosta

Patarimai:

Įsivaizduok laiko juostą

- Įvykių seką galima įsivaizduoti kaip **laiko juostą**, primenančią, kas po ko vyko.
- Žymint įvykio ar įvykių kaitą **laiko juostoje**, žodžiai „pirmiausia“, „tada“, „vėliau“, „pabaigoje“ ir kiti padeda suprasti ir prisiminti, kas po ko nutiko ir kaip įvykis ar įvykiai keitėsi.
- Šie žodžiai gali būti vartojami pasakojant arba aprašant visus įvykius, kurie buvo paminėti tekste nuo pradžios iki pabaigos arba aprašant vieną kurį nors pasakojimo įvykį.

Laiko juosta

Užduotis. Perskaityk tekstą.

Mėnulio paltas

Vieną šaltą žiemos naktį mėnulis žiūrėjo žemyn į žemę. Visi vilkėjo šiltus paltus. „Ir aš tokio norėčiau“, – pagalvojo jis. Ir paprašė žmogaus:

– Būk geras, pasiūk man šiltą paltą!

– Gerai, – atsakė žmogus.

Pirmiausia išsitraukė siuvamąją mašiną, susirado atraižą audinio, siūlą, keletą sagų, žirkles ir matavimo juostelę.

Tada jis išmatavo mėnulį, paskui iškirpo ir susiuvo medžiagą. Adata prisiuvo sagas. Po dviejų savaičių paltas buvo pasiūtas.

Donaldas Bissetas. *Aukštyn kojom*. Vilnius: Nieko rimto, 2011.

Užduotis. Kuris teksto įvykis, tavo manymu, yra **svarbiausias**?
Paaiškink, kodėl.

Svarbiausias įvykis:

Todėl, kad...

Patarimai:

Įsidėmėk veiksmų eigą

- Teksto „Mėnulio paltas“ įvykius galima aptarti skirtingai:

I būdas: išskirti visus įvykius, kurie iš eilės nutinka nuo teksto pradžios iki pabaigos.

II būdas: išskirti vieną įvykį – **palto siuvimą** – ir aptarti tik šio vieno įvykio kaitą.

| būdas

Užduotis. Tuščiuose *laiko juostos* langeliuose įrašyk žodžius, kurie padeda nusakyti įvykių kaitą, pvz., **pirmiausia**, **paskui**, **vėliau** ir kt. Lentelėje prie skaičių įrašyk pasakos įvykius, kurie įvyko **nuo pradžios iki pabaigos**. Jeigu ko nors neprisimeni, dar kartą skaityk tekstą.

Teksto pavadinimas

PASAKOJIMO
PRADŽIA

PASAKOJIMO
PABAIGA

PIRMIAUSIA

PIRMIAUSIA

1. Mēnulis
pamatē,
kad visi vilki
paltus.

2.

3.

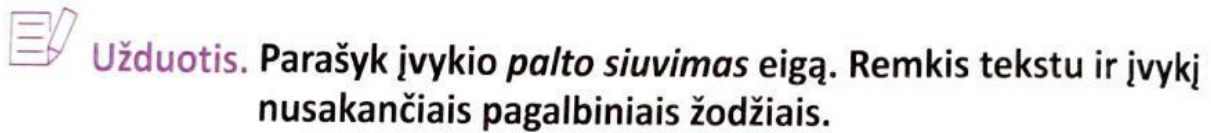
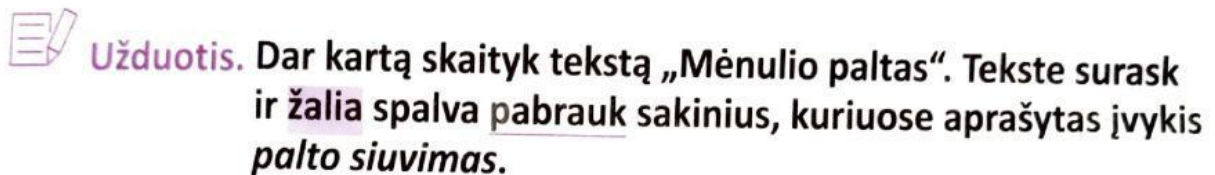
4.

5.

[illegible]

II būdas

JVYKIS: PALTO SIUVIMAS

[illegible]

Užduotis. Pasaka „Mėnulio paltas“ baigėsi tuo, kad paltas buvo pasiūtas. Tačiau mes nežinome, kas įvyko toliau, kai mėnulis atėjo jo atsiimti. Pagalvok, kas galėjo nutikti. Parašyk pasakos tęsinį.

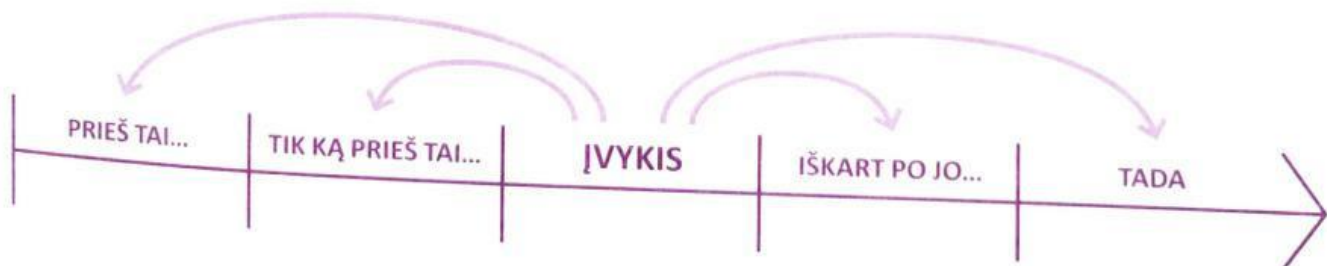
This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Ivykių rodyklė

Patarimai:

Isidémék, kas įvyko prieš ir po

- Kiekvieną teksto įvykį galima aptarti nagrinėjant, kas vyko prieš tai ir kas paskui. Išsiaiškinti, **kodėl** kas nors įvyko, padės įvykių **rodyklė**. Joje pirmiausia įrašomas kuris nors įvykis, o tada – tie, kurie vyko prieš jį ir po jo. Aiškinamasi, kokios yra įvykio priežastys arba kaip tas įvykis nulėmė kitus.

 Užduotis. Perskaityk tekstą.

Nykštukas iš dėžutės

Mažas barzdotas nykštukas neturėjo vardo. Kartą patraukė nykštukas siaurais miško takeliais laimės ieškoti ir sutiko vištą.

– Oi, kad aš tave sulesiu, – sako jam višta. – Sulesiu su visa tavo raudona kepuraite ir švarkeliu, ir blizgančiom sagom.

– Gerai, – sako nykštukas. – Sulesk. Tik pirma pasakyk, kuo aš vardu. Ir taip spėliojo višta, ir kitaip... Ir pritūpus į nykštuką žiūrėjo, ir pasistiebus, – neatspėjo vardo.

Taip ir nesulesė. Gerai. Eina tolyn nykštukas, sutinka vėją.

– Tai aš tave nupūsiu, – sako vėjas.

– Gerai. Pūsk. Tik pirma pasakyk, kuo aš vardu.

Vėjui net kvapą užgniaužė. Nežino jis nykštuko vardo. Ir atspėti nemoka. Nusiminė nykštukas.

– Eisiu, – sako, – susirasiu urvelį ir užsikasiu lapais. Pasitrauk, pelyte, priimk mane į urvelį.

– Lįsk, jei įtilpsi, – sako pelytė.

Dešinė koja įtilpo, kairė – ne. Dešinė ausis tilpo, kairė – ne.

– Tu tikras Dundulis! – subarė jį pelė. – Lįsk lauk iš urvelio.

Apsidžiaugė nykštukas. Juk gavo vardą. Padėkojo ir išsiropštė iš urvo.

N. Kepenienė. *Baltosios žąsytės pasakos*. Klaipėda: Libra Memelensis, 2006.

 Užduotis. Tekste surask ir pabrauk arba pažymėk žodžius, kurie padeda suprasti, kaip įvykis keičiasi. Keli žodžiai jau yra pažymėti.

 Užduotis. Užpildyk tuščius rodyklės langelius. Parašyk, kas vyko prieš rodyklėje įrašytą įvykį ir po jo.

PRIEŠ TAI...	TIK KĄ PRIEŠ TAI...	ĮVYKIS	IŠKART PO JO...	TADA
		Višta neatspėjo vardo.		

- O dabar parašyk, kas vyko dar prieš tai.

Nykštukas
padėkojo ir
išsiropštė iš
urvo.

- [illegible]

Užduotis. Pasvarstyk ir parašyk, kaip manai:

- Jeigu tu būtum nykštukas, kaip bandytum sužinoti savo vardą?

- Kas galėjo nutikti toliau, jeigu pelytė nebūtų atspėjusi nykštuko vardo?

Pasitikrink – atlik užduotį

Perskaityk tekstą.

Debesėlis

Kartą virš girios plaukė balti kamuoliniai debesys. Staiga vienas mažas Debesėlis, kuris dar ne itin gerai mokėjo skraidyti, užsikabino už aukštos pušies viršūnės. Debesėlis stengėsi išsivaduoti, tačiau jo baltas apdaras vis labiau pynėsi į spyglius. Supratęs, kad vienam ištrūkti nepavyks, Debesėlis išspaudė lietaus ašarą ir ėmė šauktis pagalbos.

Pagal R. J. Nabų. *Debesėlis*. Vilnius: Mažoji raidė, 2014

Pagal žingsnių aprašymą ir iš eilės atlik užduotį.

- 1 žingsnis. Tekste **skirtingomis spalvomis** pabrauk žodžius ar žodžių junginius, kuriais nusakoma, kas po ko vyko pasakoje.
- 2 žingsnis. Į tuščius langelius virš rodyklės (p. 37) įrašyk žodžius, kuriais iš eilės nusakomi įvykiai. Pavartok pateiktus pavyzdžius.
- 3 žingsnis. Po rodykle (p. 37) eilutėse **trumpai** įrašyk teksto įvykius, kurie įvyko nuo pradžios iki pabaigos. Remkis tekste pabrauktais žodžiais ar žodžių junginiais.

Jeigu ko nors neprisimeni, dar kartą skaityk tekstą.

PABAIGOJ

KARTÄ,

STAIGA

PASKUI

TADA

VĒLIAU

A blank handwriting practice sheet with five columns. Each column has a header box at the top and ten rows of lines below. Arrows indicate the writing direction: down for the first column, right for the others.

- Svarbiausias įvykis:*

Svarbiausias įvykis:

Todėl, kad...

Todėl, kad...

